

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αν. Φ.: 83

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Μάρκο Καφούρο

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 2792/31.7.2025 Αναφορά με θέμα:
«Βεβήλωση του μνημείου «Πορτάρα» στη Νάξο και ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων προστασίας»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 2792/31.7.2025 Αναφοράς του Βουλευτή κ. Μάρκου Καφούρου, σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο ναός του Δηλίου Απόλλωνα στην νησίδα Βάκχος ή Παλάτια στη Νάξο αποτελεί κηρυγμένο, ήδη από το 1933 (ΦΕΚ244/Α/21-8-1933), αρχαιολογικό χώρο, που προστατεύεται από την αρχαιολογική νομοθεσία.

Η Πορτάρα υπήρξε, ανά τους αιώνες, τοπόσημο της Νάξου. Η νησίδα παρέμενε πάντα ανοικτός χώρος, με ελεύθερη πρόσβαση, ενταγμένη στην καθημερινή ζωή των κατοίκων της Νάξου, αλλά και των τουριστών της. Τα ερείπια του ναού και ο ανεσκαμμένος χώρος αυτού ορίζονται με διακριτή περιχοίνιση, ενώ έχει διαμορφωθεί ειδικά οριοθετημένη διαδρομή για τους επισκέπτες, και έχουν τοποθετήσει δύο πινακίδες, μία στην είσοδο της νησίδας και μια ακριβώς εμπρός από την Πορτάρα, οι οποίες πληροφορούν τους επισκέπτες για το αρχαίο μνημείο. Ο χώρος εποπτεύεται καθημερινά από προσωπικό της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων.

Στο πλαίσιο της προστασίας ενός μη οργανωμένου και μη περιφραγμένου αρχαιολογικού χώρου, η Υπηρεσία είχε μεριμνήσει ώστε να μην υπάρχουν κατακείμενες αρχαιότητες με ανάγλυφο ή άλλο διάκοσμο, που να κινδυνεύουν από φθορά ή απώλεια, εσκεμμένη ή ανεπίγνωστη ενέργεια. Στον ανοιχτό αρχαιολογικό χώρο έχουν παραμείνει μόνον λίθοι αγελαίου οικοδομικού υλικού, προερχόμενου από τον ερειπιώνα της νησίδας, όπως αυτός είχε διαμορφωθεί και από τις τελευταίες ανασκαφές του G. Gruben (1969-1971).

Περαιτέρω, έχει υλοποιηθεί νέα, πλήρης φωτογραμμετρική αποτύπωση και τεκμηρίωση του αρχαιολογικού χώρου της Πορτάρας, μέσω του προγράμματος Naxos Quarries Project. Ειδικότερα, έχουν δημιουργηθεί λεπτομερή φωτογραμμετρικά μοντέλα και ορθοφωτογραφίες της νησίδας Βάκχος/Παλάτια, της διατηρημένης αρχιτεκτονικής του ναού και των διάσπαρτων λίθων στον περιβάλλοντα χώρο του. Τα αποτελέσματα γεωαναφέρονται χρησιμοποιώντας μια σειρά σημείων που συλλέχθηκαν με το σύστημα EMLID Reach RS3 GNSS RTK, το οποίο χρησιμοποιήθηκε, επίσης, για τη λήψη λεπτομερών μετρήσεων του υψομέτρου και της θέσης της διατηρημένης αρχιτεκτονικής του ναού.

Μετά το πρόσφατο συμβάν, της 29^{ης}/07/2025, με επισκέπτη να σηκώνει έναν τέτοιο λίθο, το Υπουργείο Πολιτισμού προέβη στις εξής άμεσες ενέργειες:

1) Στις 29/7/2025 υποβλήθηκε σχετική μηνυτήρια αναφορά κατά αγνώστου ενώπιον της Εισαγγελίας Νάξου.

2) Στις 30/7/2025 πραγματοποιήθηκε άμεση αυτοψία στον χώρο, κατά την οποία δεν διαπιστώθηκε βλάβη ή διατάραξη στο μνημείο ή στο κατακείμενο οικοδομικό υλικό του περιβάλλοντος χώρου, ενώ, επιπλέον, τοποθετήθηκε δεύτερη διευρυμένη περισχοίνιση γύρω από τον ναό και ανατέθηκαν έκτακτα καθήκοντα για απογευματινή φύλαξη της Πορτάρας.

3) Την 1/8/2025 τοποθετήθηκε φυλακτικό προσωπικό για τη φύλαξη της Πορτάρας και τις απογευματινές ώρες, κατά την διάρκεια της αυξημένης προσέλευσης κοινού, και οι φύλακες Νάξου εκτελούν πλέον τις βάρδιες τους στον χώρο της Πορτάρας.

4) Στις 4/08/2025 τοποθετήθηκε περίφραξη ήπιου τύπου, προσωρινά και μέχρι την αντικατάστασή της με μόνιμη περίφραξη, σύμφωνα με μελέτη που συνέταξε άμεσα η αρμόδια Εφορεία, και η οποία θα συζητηθεί ενώπιον του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, στις 27.8.2025.

5) Στις 07/8/2025 υλοποιήθηκε η προγραμματισμένη τοποθέτησης συστήματος CCTV για την απομακρυσμένη παρακολούθηση του χώρου και την καταγραφή συμβάντων.

Επί αιτήματος του Δήμου Νάξου και Μικρών Κυκλάδων να αφαιρεθεί άμεσα η προαναφερθείσα προσωρινή περίφραξη, εκδόθηκε η από 20/8/2025 απόφαση της Προέδρου Πρωτοδικών Νάξου, δυνάμει της οποίας επικυρώθηκε ο αρχικός σχεδιασμός του Υπουργείου Πολιτισμού. Δηλαδή, διατάχθηκε η παραμονή της περίφραξης έως την 27.9.2025, όπως είχε προγραμματίσει εξ αρχής το Υπουργείο Πολιτισμού, και η απομάκρυνσή της, τότε (στις 27.9.2025), αποκλειστικά με ενέργειες της Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, καθώς και η αντικατάστασή της από τη μόνιμη περίφραξη, σύμφωνα με την ανωτέρω αναφερθείσα μελέτη.

Τέλος, επισημαίνεται ότι, έως και το εν θέματι συμβάν, δεν είχαν λάβει χώρα παραβατικές συμπεριφορές επισκεπτών, που να επέβαλαν τη μετατροπή του ανοιχτού χώρου σε κλειστό. Με δεδομένη τη διαρκή αύξηση των τουριστικών ροών, η αρμόδια Εφορεία οδηγείται στην υποβολή πρότασης μετατροπής της νησίδας Παλάτια/Βάκχος σε οργανωμένο, περιφραγμένο και φυλασσόμενο αρχαιολογικό χώρο με όλα όσα προβλέπονται για τις περιπτώσεις αυτές.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΔΑΑΜ
5. ΕΦΑ Κυκλάδων